

Neskatoties uz paziņojumiem, COP30 neizdevās panākt lielāku saistību uzņemšanos.

Avoti: COP30 un pasaules informācijas vietnes

Valstis, kas bija pieprasījušas panākt oficiālu pāreju no fosilā kurināmā izmantošanas un izbeigt atmežošanu, Brazīlijā notikušajā COP30 pasākumā piekrita īstenot mazāk stingrus brīvprātīgus plānus ārpus ANO režīma. Rezultāts uzsvēra domstarpības, kas raksturoja samitu, kas tika dēvēts par COP “patiesības” un “īstenošanas” samitu Parīzes nolīguma desmitajā gadadienā.

Noslēdzošajā sanāksmes daļā dominēja oglekļa tirgus jautājumi.

Parīzes nolīguma 6. pants, - starptautiskās oglekļa tirdzniecības regulējums, tika oficiāli pieņemts pagājušajā gadā Baku, savukārt, šogad Belēmā tika panākta vienošanās tikai par „nelieliem uzlabojumiem”.

Saskaņā ar 6. panta 2. punktu, kas regulē tirdzniecību starp valstīm, pirmie tehniskie pārskati par sākotnējiem ziņojumiem, - no Ganas, Gajānas, Surinamas, Šveices, Taizemes un Vanuatu, atklāja neatbilstības. COP30 lēmumā tika atzītas šīs problēmas, valstis tika aicinātas tās atrisināt un pārskata recenzentiem tika lūgts sniegt konkrētākus paskaidrojumus, vienlaikus uzsverot, ka sistēma joprojām atrodas sākuma stadijā.

6.4. pants kļuva par vienu no strīdīgākajiem jautājumiem COP30.

Uzraudzības iestāde, kurai COP29 piešķīra autonomiju savas darbības ietvarā, nesen pieņēma īpašu “nepastāvības” standartu, - noteikumus, lai pārvaldītu risku, ka oglekļa piesaistīšana var tikt atcelta, piemēram, ja meži deg vai uzkrātais ogleklis atkal nonāk atmosfērā. Lai gan standarts bija paredzēts tirgus integritātes aizsardzībai, tas izraisīja satraukumu nevalstiskajās organizācijās un pasaules lielāko mežsaimniecības uzņēmumu pārstāvju vidū, kuri brīdināja, ka šis standarts var izslēgt tādus zemes izmantošanas projektus kā piemēram, meža stādīšanu, atkārtotu apmežošanu un meža saglabāšanas pasākumus. [Kopīgā vēstulē](#)

nevalstiskās organizācijas un oglekļa tirdzniecības atbalstītāju grupa norādīja, ka šis un citi standarti „varētu izslēgt no tirgus visas [ar zemi saistītās darbības](#)”, piemēram, mežus, no 6.4. panta. Tika aicināts uzraudzības iestādei iesniegt jaunas vadlīnijas, lai novērstu problemātisko situāciju. Ieteikumi, kuriem iebilda daži [zinātnieki](#) un [citas NVO](#), tika [uzņemti](#) un [atspoguļoti](#) COP30 sākotnējā [teksta projektā](#). Tomēr galu galā šādas detalizētas vadlīnijas iestādei tika noraidītas. Daudzas valstis to uzskatīja par mēģinājumu „[valdīt](#)” tās darbu.

Debates liecināja, ka pastāv „pastāvīgs izaicinājums” līdzsvarot stingrus noteikumus ar sistēmu, kas var veicināt investīcijas un īstermiņa klimata rīcību, uzsvēra Beatrisa Granzjēra [Beatriz Granziera](#), vecākā politikas padomniece [The Nature Conservancy](#) (TNC), kas ir viena no kopīgās vēstules parakstītājām.

Noslēdzošajā tekstā termiņš Kioto ēras Tīras attīstības mehānisma (CDM) projektu pārejai uz t.s. „Parīzes režīmu” ir pagarināts līdz 2026. gada jūnijam, kas potenciāli varētu pievienot līdz 760 miljoniem tonnu emisiju kredītu, lai gan lielākā daļa no tiem nebūs saistīti ar jaunu emisiju samazinājumu. COP30 arī apstiprināja, ka Tīras attīstības mehānisma projekts tiks slēgts līdz 2026. gada beigām, pārskaitot 26,8 miljonus dolāru no tā trasta fonda saskaņā ar 6.4. pantā noteikto.